

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
049/18	Heradsstyret	PS	30.05.2018

Saksbehandlar	ArkivsakID
Bente Skjerping	18/989

Krav om lovlegkontroll av vedtak i heradsstyret , sakene 029 og 030/18

Vedlegg:

Krav om lovlegkontroll av vedtak i formannskapet sak 029/18 og 030/18

Kopi av leigekontrakt mellom Osterøy kommune og Hosanger Montessoriskule

Lovlegkontroll - Osterøy - Formannskapet sak 037 16 - Hjellvik skule

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Rådmannen gjer ikkje framlegg til vedtak.

Heradsstyret - 049/18

HS - behandling:

Vurdering av gildskap

Ordføraren stilte spørsmål om sin gildskap til å ta handsame lovlegkontrollen, då han vart kjend ugild til å ta del i avgjerala om saka 030/18 tidlegare. Ordføraren tok ikkje del i avgjerala om gildskap.

Eldbjørg R. Helleland, KRF, tok plass som vara - 27 medlemmer/ varamedlemmer til stades.

Varaordførar, Alf Terje Mortensen, vart samråystes vald som setjeordførar.

Johannes Bysheim, AP stilte spørsmål om sin gildskap til å handsame lovlegkontrollen, då lovlegkontrollen er basert på manglande vurdering av hans gildskap. Han tok ikkje del i avgjerala av gildskap. Det var ingen vara som møtte for han - 26 medlemmer/ varamedlemmer til stades.

Atle Solberg, H, stilte spørsmål om sin gildskap til å handsame lovlegkontrollen, då lovlegkontrollen er basert på manglande vurdering av hans gildskap. Han tok ikkje del i avgjerala av gildskap. Kathrine Ahmer, H, møtte som vara - 26 medlemmer/ varamedlemmer til stades.

Annbjørg B. Herland, KRF, vart samråystes vald som setjevaraordførar.

AVRØYSTING - gildskap

Jarle Skeidsvoll - samråystes kjend gild til å handsame lovlegkontrollen.

Heradsstyret fann ikkje grunnlag for kjenne han ugild etter fvl. § 6, 1. ledd, bokstav a-e, då han ikkje

har tilknytning til partar i saka, og heller ikkje 2. ledd, då det ikkje ligg føre "andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet", ...

Johannes Bysheim vart samrøystes kjend ugild til å handsame lovlegkontrollen. Vedtaket vart gjort i medhald av fvl. § 6, 1. ledd, bokstav a. ... *En offentleg tjenestemann er ugild til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe en avgjørelse i en forvaltningssak ... når han selv er part i saken; ... .*

Atle Solberg vart samrøystes kjend ugild til å handsame lovlegkontrollen. Vedtaket vart gjort i medhald av fvl. § 6, 1. ledd, bokstav a. ... *En offentleg tjenestemann er ugild til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe en avgjørelse i en forvaltningssak ... når han selv er part i saken; ... .*

Det vart halde pause i forhandlingane frå kl. 21.27 - kl. 21.32 med gruppemøte for FRP.

Hjalti H. Gislason, H, gjorde slikt framlegg:

"1. Osterøy heradsstyre sine vedtak i sakene 029/18 og 030/18 vert oppretthaldne, og
2. Krav om lovlegkontroll vert sendt til Fylkesmannen i Hordaland for endeleg avgjerd."

Alf Terje Mortensen, FRP, gjorde slikt framlegg: "Saka vert oppheva. saka vert tatt opp til ny førehaving."

AVRØYSTING

Alternativ avrøysting

FRP sitt framlegg: 6 røyster (6FRP)

Hjalti H. Gislason sitt framlegg: 20 røyster (4KRF, 7AP, 4H, 1V, 2SP, 2MDG)

HS - vedtak:

"1. Osterøy heradsstyre sine vedtak i sakene 029/18 og 030/18 vert oppretthaldne, og
2. Krav om lovlegkontroll vert sendt til Fylkesmannen i Hordaland for endeleg avgjerd."

Saksopplysningar:

Saksopplysningar:

Bakgrunn

Heradsstyremedlemmene Sigmund Arve Faugstad, Ragnar Johan Tyssebotn og Hildegunn Mo, alle FRP, har sett fram krav om lovlegkontroll av vedtaka i heradsstyresakene 029 og 030/18 i møtet 11. april. Kopi av brev av 30.04.18 ligg ved.

Kravet om lovlegkontroll er basert på manglande vurdering av gildskap i desse sakene for to av

heradsstyremedlemmene, Atle Solberg, H og Johannes Bysheim, AP. Det vert vist til at desse to vart kjende ugilde i sak 028/18 om oppseiing av leigeavtale for Hosanger montessoriskule, og at for denne skulen kan Hamre og Hjellvik skular reknast som konkurrentar.

Kommunelova § 59 omhandlar lovlegkontroll:

1. Tre eller flere medlemmer av kommunestyret eller fylkestinget kan sammen bringe avgjørelser truffet av folkevalgt organ eller den kommunale eller fylkeskommunale administrasjon inn for departementet til kontroll av avgjørelsens lovlighet. Det samme gjelder avgjørelser om møter skal holdes for åpne eller lukkede dører, jf. § 31, og avgjørelser om habilitet. Avgjørelser om ansettelse, oppsigelse eller avskjed er ikke gjenstand for lovligheitskontroll. Spørsmål om det foreligger brudd på bestemmelser gitt i eller i medhold av lov 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser kan heller ikke gjøres til gjenstand for lovligheitskontroll.

2. Krav om lovligheitskontroll framsettes for det organ som har truffet den aktuelle avgjørelse. Hvis dette opprettholder avgjørelsen, oversendes saken til departementet.

3. Krav om lovligheitskontroll medfører ikke at iverksettelsen av den påklagede avgjørelsen utsettes med mindre det organ som har truffet avgjørelsen, kommunalt eller fylkeskommunalt organ overordnet dette eller departementet fattet slikt vedtak.

4. Ved lovligheitskontroll skal det tas stilling til om avgjørelsen

- a. er innholdsmessig lovlig,*
- b. er truffet av noen som har myndighet til å treffe slik avgjørelse, og*
- c. er blitt til på lovlig måte.*

Departementet skal oppheve avgjørelsen hvis det er gjort slike feil at den er ugyldig.

5. Departementet kan på eget initiativ ta en avgjørelse opp til lovliggjøring.

6. Departementet kan kreve at kommunen og fylkeskommunen gir opplysninger om enkeltsaker eller sider av kommunens og fylkeskommunens virksomhet. Departementet har rett til innsyn i alle kommunale og fylkeskommunale saksdokumenter.

7. Departementet fastsetter nærmere regler om tidsfrister for krav om lovliggjøring.

Kravet er sett fram innan fristen på tre veker fra vedtaket vart gjort.

Dersom utvalet opprettheldt sitt vedtak går saka til fylkesmannen til avgjerd.

Vurdering

Handsaming av gildskap i sak 028/18 Framtidig bruk av skulebygg i Hosanger

Johannes Bysheim, AP, bad om vurdering av sin gildskap i saka då søstra hans er styremedlem i stiftinga - han tok ikkje del i møtet ved avgjerd om gildskap - Nina Brattholmen Nyheim, AP, møtte som vara - 27 medlemmer/varamedlemmer til stades.

Atle Solberg, H, bad om vurdering av sin gildskap i saka då dottera er i styret for stiftinga - han tok ikkje del i møtet ved avgjerd om gildskap - Inge Halland, H, møtte som vara - 27 medlemmer/varamedlemmer til stades.

Ordførar Jarle Skeidsvoll, KRF, bad om vurdering av sin gildskap då ektefellen er tilsett som rektor på Hjellvik montessoriskule som kan reknast som ei konkurrerande verksemد - han tok ikkje del i møtet ved avgjerd om gildskap - Norvald Vedå, KRF, møtte som vara - 27 medlemmer/varamedlemmer til stades.

AVRØYSTING - gildskap

Johannes Bysheim, AP, vart samrøystes kjend ugild.

Atle Solberg, H, vart samrøystes kjend ugild.

Begge vart kjende ugilde med heimel i fvl. § 6, 1. ledd, bokstav b .... *En offentlig tjenestemann er ugild til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse i en forvaltningssak b når han er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedstigende linje eller i sidelinje så nær som søsken.... .*

Jarle Skeidsvoll, KRF, vart samrøystes kjend gild.

Heradsstyret fann ikke grunnlag for å kjenna han ugild etter fvl. §, 1. ledd, bokstav a - e, då han ikke har tilknyting til partar i saka, og heller ikke etter 2. ledd, då det ikke ligg føre "andre særegne forholdsom er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet, ...

Handsaming av gildskap i sak 030/18 Hjellvik skule – framtidig bruk

Ordførar Jarle Skeidsvoll, KRF, bad om vurdering av sin gildskap då ektefellen er rektor på Hjellvik montessoriskule - han tok ikke del i møtet ved avgjerd om gildskap - Norvald Vedå, KRF, møtte som vara - 27 medlemmer/varamedlemmer til stades.

Varaordførar Alf Terje Mortensen, FRP, overtok som møteleiar.

AVRØYSTING - gildskap

Jarle Skeidsvoll, KRF, vart samrøystes kjend ugild.

Vedtaket vart gjort i medhald av fvl. § 6, 1. ledd *En offentlig tjenestemann er ugild til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe en avgjørelse i en forvaltningssak ... når han er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedstigende linje eller i sidelinje så nær som søsken; ... .*

I sak 029/18 vart ikke gildskap handsama særskild.

I samband med lovlegkontroll av formannskapet sitt vedtak i sak 037/16 (sal av Hjellvik skule) skreiv fylkesmannen m.a. følgjande:

«Vurderinga av om ei skulebygning skal seljast eller ikkje, er ei type avgjerd som ligg til kommunen sin private autonomi. I utgangspunktet er det derfor opp til kommunen sitt frie skjøn å vurdere kav innhaldet avgjerda skal ha.»

Fylkesmannen la då til grunn at vedtaket ikkje var i strid med statsstøttereglane i EØS-avtalen.

Kravet om lovlegkontroll legg til grunn at heradsstyret i vedtaka om sal av Hamre og Hjellvik skular, ikkje har teke omsyn til verdiauknen privatskulane har tilført bygga, h.v. ca. kr 400' og ca. kr 1,2 mill.

Hosanger montessoriskule har fått kompensert for sine investeringar i bygget i leigeavtalen.

Heradsstyret må etter dette vurdera om det ligg føre ein konkuransesituasjon av ein slik art at gildskapen for Atle Solberg, H, og Johannes Bysheim, AP, må vurderast på nytt.

Dersom ein etter ei ny vurdering kjem til ein annan konklusjon om gildskap for desse medlemmene, må ein vurdera om deira deltaking i handsaminga kan gjera vedtaka ugyldige, jfr. fvl. § 41.

Fylkesmannen skreiv i sitt brev av 21.04.16 (i samband med lovlegkontroll av F-sak 037/16) m.a. følgjande:

«Etter fvl. § 41 kan eit vedtak som er fatta likevel vere gyldig dersom det er grunn til å rekne med at feilen ikkje har verka bestemmande på vedtakets innhald. Føresegna i fvl. § 41 gjeld direkte berre for enkeltvedtak og ved brot på «reglene om behandlingsmåten i denne lov», med det er brei semje om at prinsippet i føreseggna også gjeld ved andre avgjerder i forvaltninga, og ved brot på reglane om ugildskap.

Spørsmålet vert om det er grunn til å rekne med at feilen har verka bestemmande på vedtakets innhald. I rettspraksis er det formulert som at det må ligge føre «en ikke helt fjerntliggende mulighet» for at feilen kan ha verka inn på innhaldet i avgjerda. Det vil avhenge av ei konkret vurdering av

mellanom anna kva slag feil som er gjort og kva slag avgjerd det er tale om.

Det er i juridisk teori generelt hevd at det er mogeleg at det skal noko meir til for at ei avgjerd som ikkje er eit enkeltvedtak vert ugyldig som følgje av ugildskap. Når det gjeld folkevalde organ, talar likevel sterke demokratiomsyn for at dei bør ha ei riktig samansetning. Fylkesmannen meiner derfor at det ikkje er grunn til å gjere skilnad etter om saka gjeld eit enkeltvedtak eller ei anna avgjerd som det knyter seg ei viss politisk interesse til.

Ved avgjerder i kollegiale folkevalde organ kan det ved feil som knyter seg til ugildskap for

enkeltmedlemer vere naturleg å ta utgangspunkt i røystetalet. Dersom det matematisk sett ikkje ville ha endra resultatet i avrøystinga om den som ikkje fekk røyste ville ha røysta mot det framleggset som fekk fleirtal, kan ein sjå det slik at ugildskapen ikkje har verka inn på innhaldet i avgjerda. Det kan likevel ikkje vere meir enn eit utgangspunkt. Ein vil til dømes i mange situasjonar ikkje kunne sjå bort frå at eit enkelt medlem som ikkje fekk delta ved behandlinga av saka, ville kunne ha påverka andre med sin argumentasjon eller røystegjeving. Særleg må dette gjelde for framståande medlemer som gruppeførarar og ordførarar. Representanten ville også hatt høve til å sette fram eit alternativt framlegg til avgjerd dersom vedkommande hadde vore til stades på møtet. Slike omsyn vil særleg vere eit relevant moment dersom vedkommande er sterkt engasjert i den aktuelle saka.

Som illustrasjon på at det kan vere eit relevant moment å sjå hen til om eit medlem sin argumentasjon og stemmegiving kan tenkast å ha innverknad på utfallet, kan det visast til Kommunaldepartementets rettleiar H-2266 Habilitet i kommuner og fylkeskommuner s. 35 der det er uttalt følgjande:

«Det kan imidlertid ikke utelukkes at det i enkelte tilfeller må konstateres ugyldighet, selv om den inhabiles stemmegivning i og for seg ikke er avgjørende. For eksempel kan ugyldighet likevel være aktuelt når den inhabile har opptrådt svært aktivt, og dermed kan ha påvirket de andre medlemmenes stemmegivning.»

Som det går fram gjeld denne uttalen eit tilfelle der ein ugild representant har delteke ved avgjerda. Fylkesmannen meiner likevel at det ikkje vil vere eit mindre relevant moment dersom ein representant ikkje fekk delta på møtet. Som ovanfor nemnt ville han då også hatt høve til å sette fram eit alternativt framlegg til avgjerd og argumentert for dette.

I sakene 029 og 030/18 røysta partigruppene samla, noko som talar for at enkeltmedlemmer ikkje ville vera avgjerande for røysteresultatet. Vedtaka vart likevel gjort med berre to stemmers overvekt, altså tilsvarande talet på representantar det er spørsmål om ugildskap for.

Rådmannen kan ikkje sjå at dei to representantane si tilknyting til Hosanger montessoriskule medfører ugildskap i h.t. Hamre og Hjellvik skular. Vedtaka i desse sakene endrar ingenting for Hosanger montessoriskule. Vedtaket for Hosanger montessoriskule var samråystes i heradsstyret, og var kjend før handsaminga av sakene 029 og 030.

Heradsstyret står som fylkesmannen skriv fritt til å fastsetja vilkår for sal av kommunale eigedomar, så langt dette ikkje strir mot EØS-reglane for statsstøtte.

Økonomi

Konklusjon

Saka vert lagt fram for heradsstyret til handsaming og avgjerd.